

УДК 339.543(477)

DOI: <https://doi.org/10.23939/dg2022.01.128>

Клим Андрій-Віталій Володимирович

аспірант кафедри публічного управління та публічної служби

Навчально-наукового інституту державного управління

Національного університету "Львівська політехніка"

ORCID: 0000-0002-3851-7692

e-mail: guhhi80@gmail.com

МИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Розглянуто особливості митної політики України в контексті сучасних суспільних викликів. Проаналізовано досвід здійснення митної політики в розвинутих країнах світу. Здійснено оцінку нормативно-правової бази реалізації митної політики в Україні. Обґрунтовано основні напрями вдосконалення митної політики, зважаючи на негативний досвід здійснення митної політики в сучасних умовах. Аргументовано, що ці напрями потрібно визначати, враховуючи потребу впровадження міжнародних стандартів, спрощення митних процедур, покращення здійснення зовнішньоекономічної діяльності та підвищення ефективності протидії негативним явищам у зовнішній торгівлі.

Ключові слова: митна політика, нормативно-правова база, регулювання, держава, економіка

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку Української держави спостерігається складна економічна ситуація, спричинена пандемічними впливами та військовим вторгненням Росії на територію України. Безумовно, це впливає на усі сфери життєдіяльності українського суспільства, зокрема і на здійснення митної політики.

Все це дає підстави говорити про об'єктивну необхідність посилення уваги до розвитку та покращення митної політики, яка реалізовується на території України. При цьому ключова роль відводиться державі, покликаній врегульовувати ці процеси. Ефективна митна політика повинна гнучко реагувати на зовнішні загрози та швидко протидіяти їх можливим негативним наслідкам у напрямку посилення забезпечення економічних інтересів держави й максимального врахування в національній митній системі міжнародних правил та вимог. Саме митна політика покликана врегульовувати питання зовнішньої торгівлі та захисту вітчизняного товаровиробника, забезпечувати реалізацію національних інтересів у напрямі стимулювання розвитку і структурної перебудови національної економіки

Методологія дослідження. Основою дослідження особливостей митної політики України в контексті сучасних суспільних викликів є використання методів аналізу та синтезу, індукції та дедукції, відповідно до чого ця проблематика вивчається, враховуючи цілісність питання, яке містить багато складових. Відповідно, складові загального питання митної політики вивчаються в комплексі, що дає змогу уявити єдину картину досліджуваної проблеми. На основі абстрактно-логічного методу в статті здійснено узагальнення та запропоновано основні напрями розвитку митної політики в умовах воєнного стану та реалізації Україною євроінтеграційних прагнень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями особливостей здійснення митної політики займається значна кількість науковців, які розглядають це багатоаспектне питання з різних позицій. Зокрема, необхідно згадати таких вчених як Білуха М. [2], Годованець О. [3], Єфименко Т. [8], Квеліашвілі І. [4], Коломоєць О. [5], Мартинюк В. [7], Мосякіна О. [9], Пашко В. [10], Хомутич В. [10] та інші.

Їхні праці присвячені загальній проблематиці реалізації митної політики в Україні, ролі митниці в системі державних органів, управління митною діяльністю та здійснення митного контролю. Зокрема, у своїх публікаціях автори акцентують увагу на питаннях митної політики, яка здійснюється в контексті зовнішньоекономічної діяльності та забезпечує реалізацію міжнародної торгівлі. Немало уваги вченими приділяється проблематиці митного контролю у пунктах пропуску через митний кордон держави. Низка статей присвячені тематиці загальних питань особливостей розвитку митної політики України у довоєнний час, а також регламентації митних правовідносин у нормативно-правовій базі.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Динамічні зміни, які відбуваються в українському суспільстві на сьогодні, зокрема воєнні дії на території України, визначають необхідність глибинного та уніфікованого розуміння особливостей здійснення митної політики в контексті сучасних суспільних викликів, що зумовлює потребу подальших наукових досліджень у зазначеному напрямку. Предметом даного дослідження є вивчення особливостей митної політики в контексті впровадження міжнародного досвіду здійснення митної політики, потреби уніфікації законодавчої митної бази та реалізації Україною євроінтеграційних прагнень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система митних органів покликана реалізовувати митну політику в державі на основі визначених в Конституції засад територіального устрою, зовнішньо-

економічної діяльності та міжнародної співпраці. Основним законодавчим актом, який врегульовує усі правовідносини в країні та, зокрема, у сфері здійснення митної політики, є Конституція України.

Так, у ч. 1 ст. 17 Основного закону України зазначено, що “захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, всього Українського народу” [6]. Відповідно, ці напрями і визначають основні принципи функціонування митних органів Української держави.

Для всебічного розвитку та покращення функціонування вітчизняних митних органів цікавим буде впровадження досвіду розвинутих країн, у кожній з яких є своя специфіка митної політики та діяльності митних органів. З цією метою розглянемо особливості їх організаційних структур та функцій в Сполучених Штатах Америки та у європейських країнах.

Митну політику в США реалізовує Митно-прикордонна служба США, яка за своєю суттю є агентством у складі Міністерства внутрішньої безпеки США. До основних функцій Митно-прикордонної служби необхідно зарахувати такі:

- боротьба з тероризмом і незаконною міграцією населення, що можна узагальнити як правоохоронну функцію зазначеної служби;
- охорона державного кордону;
- сприяння розвитку та захист національної економіки;
- підтримка розвитку туризму та зовнішньоекономічної діяльності держави;
- збереження культурної спадщини;
- захист навколишнього природного середовища [11].

Отже, до відання Митно-прикордонної служби США належить широкий спектр повноважень, які часто в Україні належать до повноважень інших служб і державних органів влади. Тому можна зробити висновок про багатогранність і різноплановість функціонування зазначеної служби.

Митно-прикордонна служба є найбільшим серед правоохоронних органів у Сполучених Штатах за кількістю працівників. У штаті служби перебувають такі категорії працівників, як прикордонні агенти, митні офіцери, торгові спеціалісти, пілоти літаків, співробітники-кінологи, фахівці-аграрії, співробітники місії підтримки. Тобто різноплановість діяльності служби визначає різноманіття спеціалістів, які повинні працювати у ній і виконувати усі функції, які належать до її відання.

Структура зазначеної служби є достатньо громіздкою. Так, до її складу належать:

- митниця, повноваженнями якої є здійснення паспортного та митного контролю в зонах митного контролю та пунктах пропуску;
- підрозділи повітряно-морських сил;
- прикордонний патруль, покликаний здійснювати свою діяльність поза пунктами пропуску;
- підрозділи розслідувань та підрозділи торгівлі;
- служба забезпечення, яка виконує функції організаційно-розпорядчого підрозділу.

В сукупності митні органи Сполучених Штатів Америки забезпечують надходжень до федерального бюджету в сумі майже 1 % його загальної дохідної частини.

У Великобританії функції митної політики здійснює Служба доходів і митниць, яка є органом державної влади, що поєднує у собі повноваження Казначейства, Митно-акцизної служби та Служби внутрішніх доходів. Отже, спектр діяльності зазначеної служби також є достатньо широким, оскільки виконує не суто функції митного органу, але й розробляє стратегію податкової політики, функціонує як аналог Міністерств фінансів, розподіляє та перерозподіляє внутрішні доходи країни та здійснює низку повноважень, які в Україні належать до відання інших органів влади.

Так, до основних завдань Служби доходів і митниць Великобританії необхідно зарахувати:

- адміністрування податкової системи;
- забезпечення, облік, контроль та обслуговування надходження коштів до бюджету;
- адміністрування соціальних виплат;
- діяльність у сфері міжнародної торгівлі;
- функціонування в рамках забезпечення здійснення економічної, фіскальної та соціальної безпеки держави [14].

Таким чином, зосередження в Службі доходів і митниць фіскальних регулятивних та контрольних функцій, які стосуються не лише митниць, але й інших фінансових органів влади, дає підстави стверджувати про універсальність даного органу та велику кількість завдань, покладених на нього законодавством Великобританії.

У Франції митним органом, який здійснює митну політику країни, є Генеральна дирекція митниць і непрямих податків, яка підпорядковується Міністерству державних рахунків. До повноважень цього органу належать:

- сприяння ефективному оподаткуванню та наповненню бюджету;
- підтримка економічної активності та підприємницького середовища в країні;
- боротьба з шахрайством у сфері грошових розрахунків та у сфері міжнародного обігу заборонених предметів [15].

Отже, широкий перелік функцій та повноважень належить і цій інституції. Зокрема, поряд із функціями, які притаманні українським митним органам (боротьба з перевезенням наркотиків, заборонених речовин, зброї, контрабанди, захист територіальної цілісності держави тощо), завдання Генеральної дирекції митниць і непрямих податків спрямовані і на захист безпеки громадян та навколишнього природного середовища, і на охорону культурної спадщини, і на протидію економічним злочинам та злочинам у сфері адміністрування податків тощо.

Короткий огляд особливостей функціонування митних органів розвинених країн свідчить про їх універсальність і належність їм завдань, які значно перевищують той обсяг повноважень, який притаманний українським митним органам. Іншими словами, для митних органів України властива “вузька” спеціалізація та виконання лише тих обов’язків, які безпосередньо перебувають в сфері реалізації митної політики держави.

Зарубіжний досвід дає змогу зрозуміти, в якому напрямі рухатися Українській державі, з огляду на уніфікацію вітчизняної митної політики. Так, обравши курс на євроінтеграцію, Україна стала на шлях розширення зовнішньоекономічних зв’язків і поглиблення співробітництва із європейськими державами. Відповідно до цього, особливого значення набуває митна політика Української держави, основою якої є законодавча регламентація економічної, соціальної та інших політик, що базується на європейських стандартах і яка покликана врегульовувати правовідносини, що виникають між суб’єктами у процесі перетину через митний кордон.

Так, законодавство та нормативні акти, прийняті та затверджені парламентом, урядом та центральними органами влади України, регламентують основні засади та напрями державної політики щодо реалізації митних відносин у контексті забезпечення прав та свобод учасників митних правовідносин і створення повноцінних умов для здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Спеціалізованим кодифікованим нормативно-правовим актом, який стосується митної справи та митної політики, є Митний кодекс України. Відповідно до Митного кодексу України, митна політика покликана вирішувати такі завдання:

- захист економічних інтересів України, забезпечення виконання зобов'язань, що виникають із міжнародних договорів України стосовно митної справи;
- встановлення правових норм, які б забезпечували захист інтересів споживачів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку;
- забезпечення організації та функціонування єдиної, узгодженої, стабільної митної системи, закріплення правових механізмів взаємодії всіх її елементів;
- визначення загальних принципів регулювання митних відносин;
- підвищення рівня організаційних і правових гарантій суб'єктів митних відносин, удосконалення системи їх відповідальності;
- створення умов для ефективної боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил, контролю за валютними операціями [8].

Також у Митному кодексі зазначено, що, “якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Кодексом та іншими законами України, застосовуються правила міжнародного договору України” [8]. Це вказує на домінуючу роль міжнародного законодавства над українським та пріоритетність реалізації норм міжнародних договорів порівняно із нормами законів і підзаконних актів, прийнятих на території України.

Важливу роль у процесі реалізації митної політики відіграє Закон України “Про Митний тариф України” № 674-IX від 4 червня 2020 р., в якому зазначено, що “митний тариф України є невід'ємною частиною Закону та містить перелік ставок загальнодержавного податку – ввізного мита на товари, що ввозяться на митну територію України і систематизовані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), складеною на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів” [12]. На основі даного законодавчого акту здійснюється зовнішньоекономічна діяльність, перевезення товарів, транспортних засобів через митний кордон України та реалізація правових відносин відповідно до євроінтеграційного вектора Української держави.

Кожна сфера життєдіяльності має свою спеціалізовану нормативну базу. Митна політика регулюється законодавчими та нормативними актами загальної та спеціальної дії. В другому випадку до таких документів необхідно зарахувати Податковий кодекс України, відповідно до якого регламентується порядок оподаткування податком додану вартість та

акцизним податком товарів та послуг, які імпортуються [13]. Паралельно із ним діють спеціалізовані законодавчі акти, які визначають ставки мита на товари, що ввозяться на територію України, а також ті, у яких роз'яснюються положення щодо компенсаційного, спеціалізованого та антидемпінгового мита.

Водночас потрібно згадати інші закони та підзаконні документи, що регулюють взаємодію суб'єктів у митній сфері. Окремим напрямом нормативного забезпечення митної політики є міжнародні договори, згода на реалізацію яких на теренах України дана Верховною Радою України.

Митне законодавство є дуже динамічним і таким, що постійно уніфікується, оскільки Україна потребує постійної інтеграції з країнами Європейського Союзу та поглиблення відносин із ними в межах вільних економічних зон. Зокрема, потрібно зробити акцент на вступі України до Світової організації торгівлі. Цей факт, а також євроінтеграційні прагнення Української держави, обмежують суверенітет українського законодавства в сфері митної політики. Адже Світова організація торгівлі проголошує для країн-учасниць курс на зниження перешкод у сфері торгівлі та обміну товарами і послугами між державами, а також на усунення нетарифних методів регулювання міжнародних економічних відносин і постійне зменшення імпортних тарифів. Таким чином, Україна повинна підлаштовувати свою законодавчу та нормативно-правову базу у сфері митної політики під стандарти та вимоги Світової організації торгівлі, а також Європейського Союзу.

Загалом, зважаючи на сучасні особливості нормотворчого процесу у сфері митної політики України та правового регулювання відносин, які притаманні цій галузі, необхідно зазначити про такі завдання, які необхідно вирішити Україні на шляху до євроінтеграції:

- чітка регламентація основних засад і принципів врегулювання правовідносин у сфері митної політики;
- закріплення правових механізмів взаємодії елементів митної системи на засадах стабільності, узгодження, єдності та організаційного функціонування з максимальним результатом;
- покращення контролю за здійсненням митних операцій та посилення боротьби з контрабандою;
- фіксація в нормативній та законодавчій базі правових норм, які покликані забезпечувати дотримання інтересів споживачів у процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- підвищення рівня відповідальності суб'єктів, які реалізують митні відносини в контексті правових та організаційних гарантій та їх реалізації відповідно до митних умов;

– реалізація міжнародного законодавства та міжнародних договорів у сфері митної політики відповідно до потреби захисту економічних інтересів Української держави.

Митна політика на сучасному етапі розвитку українського суспільства має справу з рядом проблем, які мають як об'єктивне, так і суб'єктивне спрямування. До об'єктивних чинників, які впливають на розвиток митної політики, потрібно зарахувати:

- закономірності та тенденції розвитку міжнародних зв'язків та взаємовідносин між суб'єктами;
- тенденції, закономірності та умови соціально-економічного розвитку світової спільноти.

Поряд із об'єктивними, на розвиток митної політики впливають і суб'єктивні чинники, до яких належать:

- конкретна політика держави в конкретний історичний період розвитку, яка визначає стратегію її розвитку;
- чинники, які безпосередньо пов'язані із функціонуванням національних митних органів.

Об'єктивні та суб'єктивні чинники впливу на митну політику України визначають стратегію розвитку митної справи та загальний вектор розвитку держави. Особливість таких чинників для Української держави визначається специфікою її економічної, соціальної та інших політик, зумовлених переходом до ринкової економіки.

Конкретизуючи проблематику митної політики, ключовим її питанням є відставання митного контролю від сучасних потреб пропускну здатності та світових стандартів контролю товарів. Зважаючи на значне зростання параметрів зовнішньоторговельної діяльності та посилення цих тенденцій, зростає потреба якісно нового підходу до здійснення контролю міжнародних вантажних потоків.

До того ж, значною проблемою митного контролю є застарілі механізми його реалізації та значні затрати часу на здійснення митних процедур. Ці проблеми стали набагато нагальнішими внаслідок зростання товаропотоків. Також невирішеною проблемою у митній сфері залишається контрабанда та значна кількість товарів, які переміщуються нелегальним шляхом. Потребує нагального вирішення ситуація, пов'язана із контрабандою зброї та наркотичних засобів. Необхідно мінімізувати кількість правопорушень у сфері інтелектуальної власності. Також не менш важливою проблемою сучасної митної політики України є експортно-імпорتنі операції через офшорні зони [1].

Зважаючи на ці та низку інших негативних тенденцій, які погіршують розвиток митної політики в Україні, потрібно виділити такі основні напрями вдосконалення митної політики:

- впровадження міжнародних стандартів та вимог у напрямі підвищення рівня захисту національних інтересів держави;
- спрощення митних процедур, яке покликане зменшити кількість зловживань у зазначеній сфері;
- підвищення ефективності виявлення та протидії негативним явищам у середовищі зовнішньої торгівлі;
- покращення здійснення зовнішньоекономічної діяльності та створення оптимальних умов для її учасників.

Реалізуючи заходи, спрямовані на вдосконалення митної політики, треба пам'ятати, що вона передусім повинна захищати національні інтереси та вітчизняного товаровиробника. Ефективне позиціонування держави на міжнародній арені повинно покращувати її репутацію та сприяти налагодженню взаємовигідних відносин у сфері міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів. Іншими словами, заходи, спрямовані на покращення митної політики України, повинні сприяти її стійкому становищу у міжнародних відносинах та невпинному розвитку зовнішньоекономічних зв'язків між підприємцями.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, сфера митної політики в Україні має достатнє нормативне та законодавче забезпечення протягом останніх десятиліть. Водночас, зважаючи на прагнення України інтегруватися у європейський простір, співпрацю зі Світовою організацією торгівлі та іншими міжнародними організаціями, необхідно посилити увагу до нормативної регламентації митних прав відносин.

Потрібно привести у відповідність до міжнародних норм та стандартів українську митну нормативно-правову базу, що полегшить співпрацю України та ЄС. Проте необхідно пам'ятати про пріоритетність міжнародних договорів над вітчизняним українським законодавством, відповідно до правил та норм світової юриспруденції, адже реалізація міжнародного законодавства та міжнародних договорів у сфері митної політики дасть змогу забезпечити потреби захисту економічних інтересів Української держави.

В контексті уніфікації нормативної бази в митній сфері потрібно закріпити правові механізми взаємодії елементів митної системи на засадах стабільності, узгодження, єдності та організаційного функціонування з максимальним результатом. Також необхідно зафіксувати в законодавстві

правові норми, які покликані забезпечувати дотримання інтересів споживачів у процесі здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Перспективою подальших розвідок у цьому напрямку є обґрунтування стратегічних напрямків розвитку митної політики в умовах післявоєнного періоду.

Список використаної літератури

1. Артеменко Д. В., Бабенко Л. Г., Гавриленко Б. В. та ін. Торгівля через офшорні зони: раціональна необхідність чи перепона для розвитку України // Спільне. 2016. URL : <http://commons.com.ua/uk/torgivlya-cherezofshornizoni-ratsionalna-neobhidnist-chi-perepona-dlya-rozvitku-ukrayini/> (дата звернення : 23.05.2022).
2. Білуха М. Т., Микитенко Т. В. Митний контроль: організація і методологія // Науковий вісник Національного університету ДПС України. (Серія: “Економіка, право”). 2014. № 1(64). С. 181–187.
3. Годованець О. В. Митний контроль: сутність та економічний зміст // Науковий вісник Херсонського державного університету. (Серія: “Економічні науки”). 2016. Вип. 20. Ч. 1. С. 159–163.
4. Квеліашвілі І. Гармонізація національної митної політики з міжнародними нормами і стандартами в митній сфері // Державне управління та місцеве самоврядування. 2016. Вип. 1. С. 74–80.
5. Коломоєць О. В. Сучасний стан митної політики та митного права в Україні // Бізнес-навігатор. 2014. №2. С.131–136.
6. Конституція України. К. : Видавничий дім “Скіф”, 2006. 48 с.
7. Мартинюк В. П. Про доцільність використання терміна “митна система держави” // Митна безпека. (Серія “Економіка”). 2010. № 2. С.144–145.
8. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44–45, № 46–47, № 48. Ст. 552.
9. Мосякіна О. А. Митна політика та принципи її реалізації в Україні // Публічне управління та митне адміністрування. 2015. № 2. С. 207–211.
10. Науково-практичний коментар до Митного кодексу України: у 3 т. / П. В. Пашко, В. Ю. Хомутич, Т. І. Єфименко (та ін.). К. : ДНУ “Акад. фін. Управління”, 2012. URL : https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=452&num=6 (дата звернення : 25.05.2022).
11. Офіційний веб-сайт Департаменту внутрішньої безпеки США. URL : <https://www.cbp.gov/sites/default/files/assets/documents/2016-Jun/CBP-Org-Chart-Realigned-clickable-061516.pdf> (дата звернення : 22.05.2022).
12. Про Митний тариф України : Закон України // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 20–21.
13. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17. Ст. 112.
14. Український та зарубіжний досвід побудови митних органів: рекомендації для сучасної України: консультативна робота. URL : http://www.ier.com.ua/files/Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf (дата звернення: 24.02.2020).
15. L’essentiel de la douane. URL : <http://www.douane.gouv.fr/articles/a11602-les-multiples-missions-de-la-douane-francaise> (дата звернення : 24.05.2022).

Klym Andrii-Vitalii Volodymyrovych

*Postgraduate student of the Department of Public Administration and Public Service
Educational and Scientific Institute of Public Administration
Lviv Polytechnic National University
ORCID: 0000-0002-3851-7692
e-mail: guhhi80@gmail.com*

**CUSTOMS POLICY OF UKRAINE IN THE CONTEXT
OF MODERN SOCIAL CHALLENGES**

Formulation of the problem. At the present stage of development of the Ukrainian state there is a difficult economic situation caused by the pandemic and Russia's military invasion into Ukraine. Undoubtedly, this affects all spheres of life of Ukrainian society, including the implementation of the customs policy.

This provides grounds for the discussion about the objective need to pay more attention to the development and improvement of customs policy, implemented in Ukraine. The key role is given to the state, called to regulate these processes. An effective customs policy must respond flexibly to external threats and counteract quickly all the possible negative consequences of such threats towards strengthening economic interests of the state and maximizing compliance with international rules and requirements in the national customs system. The customs policy is designed to regulate foreign trade and protect of domestic producers, ensure realization of national interests in the field of stimulating the development and restructuring of the national economy.

Analysis of recent research and publications. A significant number of scholars study the peculiarities of customs policy implementation and consider this multifaceted phenomenon from different points of view. In particular, it is worth mentioning such scientists as M. Bilukha, O. Hodovanets, T. Yefymenko, I. Kveliashvili, O. Kolomoiets, V. Martyniuk, O. Mosiakina, V. Pashko, V. Khomutynnik and others. Their works are devoted to the general issues of implementation of the customs policy in Ukraine, the role of customs in the system of state bodies, management of customs activities and customs control.

Distinguishing previously unsolved parts of the overall problem. Dynamic changes taking place in Ukrainian society today, in particular, hostilities in Ukraine, determine the need for a deep and unified understanding of the implementation of customs policy in the context of modern challenges, which necessitates further research in this field.

Presentation of the main material of the study. The system of customs authorities is designed to implement customs policy in the country on the basis of the principles of territorial organization, foreign economic activity and international cooperation defined in the Constitution. The main legislative act regulating legal relations in the country and, in particular, in the field of customs policy, is the Constitution of Ukraine.

A brief overview of the peculiarities of functioning of the customs authorities of developed countries shows their universality and management of tasks far beyond the scope of powers that is inherent in the Ukrainian customs authorities. In other words, customs authorities of Ukraine are characterized by narrow specialization and fulfillment of only those responsibilities that directly belong to the field of customs policy of the state.

Foreign experience makes it possible to understand, which direction the Ukrainian state is moving in view of the unification of domestic customs policy. Thus, having chosen

the European integration course, Ukraine has embarked on the path of expanding foreign economic ties and deepening cooperation with European countries. Accordingly, the customs policy of Ukraine, based on the legislative and regulatory framework built on European standards and which is designed to regulate legal relations arising between entities when crossing the customs border, gains particular importance.

Customs legislation is very dynamic and constantly unified, as the state needs constant integration with the countries of the European Union and deepening relations with them within free economic zones. In particular, emphasis should be placed on Ukraine's accession to the World Trade Organization. This fact, as well as the European integration aspirations of Ukraine, limit the sovereignty of Ukrainian legislation in the field of customs policy. After all, the World Trade Organization proclaims a course to reducing barriers in trade and exchange of goods and services between the member states, as well as to elimination of non-tariff methods of regulating international economic relations, and the constant reduction of import tariffs. Thus, Ukraine must adjust its legislative and regulatory framework in the field of customs policy to the standards and requirements of the World Trade Organization and the European Union.

The following main areas of improvement of customs policy were identified: implementation of international standards and requirements for increasing the level of protection of national interests of the state; simplification of customs procedures to reduce the number of abuse in this area; increasing the efficiency of detection and counteraction to negative phenomena in the field of foreign trade; improving the implementation of foreign economic activities and creating optimal conditions for the participants.

Conclusions. Thus, the customs policy in Ukraine has had sufficient regulatory and legislative support in recent decades. At the same time, given Ukraine's desire to integrate into the European environment, cooperation with the World Trade Organization and other international organizations, it is necessary to increase attention to the regulatory framework of customs relations. Priority of international treaties over domestic Ukrainian legislation indicates the need to unify the legislation of Ukraine and bring it in line with international norms and standards.

Key words: customs policy, regulatory and legislative framework, regulation, state.

References

1. Artemenko, D. V., Babenko, L. G., Gavrylenko, B. V. (2016). Torgivlya cherez ofshorni zony: ratsionalna neobhidnist chy perepona dlya rozvytky Ukrainy. URL : <http://commons.com.ua/uk/torgivlya-cherezofshornizoni-ratsionalna-neobhidnist-chi-perepona-dlya-rozvitku-ukrayini/>.
2. Biluha, M. T., Mykytenko, T. V. (2014). Mytnyy kontrol: organizatsiya I metodologiya. Naukovyy visnyk Natsionalnogo universytetu DPS Ukrainy. No. 1(64). P. 181–187.
3. Godovanets, O. V. (2016) Mytnyy kontrol: sutnist ta ekonomichnyy zmist. Naukovyy visnyk Khersonskogo derzavnogo universytetu Issue 20. Part 1. P. 159–163.
4. Kveliashvili, I. (2016). Garmonizatsiya natsionalnoyi mytnoyi polityky z miznarodnymy normamy i standartamy v mytniy sferi. Derzavne upravlinnya ta mistseve samovryaduvannya. No. 1. P. 74–80.
5. Kolomoiets, O. V. (2014). Suchasnyy stan mytnoyi polityky ta mytnogo prava v Ukraini. Biznes navigator. No. 2. P. 131–136.

6. Konstytutsiya Ukrainy. Kyiv : Vydanychyy dim “Skif”. 48 p.
7. Martynyuk, V. P. (2010). Pro dotsilnist vykorystannya terminy “mytna systema derzavy”. Mytna bezpeka. No. 2. P. 144–145.
8. Mytnyy kodeks Ukrainy. (2012). VVRU. No. 44–45, No. 46–47, No. 48. P. 552.
9. Mosyakina, O. A. (2015). Mytna polityka ta pryntsypy titi realizatsiyi v Ukraini. Publichne upravlinnya ta mytne administruvannya. No. 2. P. 207–211.
10. Pashko, P. V., Khomutynnik, V. Yu., Yefimenko, T. I. and others. (2012). Naukovo-praktychnyj komentar do Mytnoho kodeksu Ukrainy : in 3 vol. Kyiv : DNNU Acad. Finn. Management. URL : https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=452&num=6
11. Ofitsiynyy veb-sayt Departamentu vnutrishnyoyi bezpeky USA. URL : <https://www.cbp.gov/sites/default/files/assets/documents/2016-Jun/CBP-Org-Chart-Realigned-clickable-061516.pdf>.
12. Pro Mytnyy taryf Ukrainy : Zakon Ukrainy (2014). VVRU. No. 20–21.
13. Podatkovyy kodeks Ukrainy. (2011). No. 13–14, No. 15–16, No. 17. St. 112
14. Ukrainskyy ta zarubiznyy dosvid pobudovy mytnyh organiv: rekomendatsiyi dlya suchasnoyi Ukrainy: konsultatyvna robota. URL : http://www.ier.com.ua/files/Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf.
15. L’essentiel de la douane. URL : <http://www.douane.gouv.fr/articles/a11602-les-multiples-missions-de-la-douane-francaise>.